

Alkoholen och hjärnan

Publicerad 12.12.2005

Alkoholen hör till de ämnen som i huvudsak påverkar centrala nervsystemet (bl.a. hjärnan och ryggmärgen). Den bedövar nervsystemet som därför strävar efter att motverka detta genom ökad irritabilitet för att slå vakt om sin funktionsduglighet.

Alkoholens omedelbara effekt tar sig uttryck i att man blir berusad och slocknar. Långvarig storkonsumtion ger många slags effekter:

1. Den mentala prestationsförmågan blir sämre. Förändringarna uppträder till att börja med endast då man dricker alkohol, men kan senare bli permanenta. Minnet försämras ofta, både motoriken och initiativ- och slutledningsförmågan försämras också. Prestationsförmågan förbättras märkbart då drickandet upphör, men om förändringarna redan blivit stora kan man inte bli helt återställd.
2. Benägenheten för kramp ökar. När blodets alkoholhalt sjunkit till noll efter intensivt drickande ökar krampbenägenheten under ett par dygn. Det är då fråga om plötsliga anfall av medvetslöshet och kramp. Till anfällen kan höra att man biter sig i tungan och har ofrivillig urinavgång. Krampbenägenheten finns inte hos alla människor. Abstinenskramper kräver inte kontinuerlig epilepsimedicinering. Ett kraftigt abstinensstillstånd kräver dock tillfällig medicinering för att förebygga kramper.
3. Lilla hjärnans verksamhet skadas. Lilla hjärnan reglerar koordination av rörelser och balans. Alkoholen gör att cellmassan minskar. Till sist får människan svårt att klara balansen i skymning, då hon inte har hjälp av synsinnet. Det blir svårare att röra sig i trappor, smala korridorer och i folkvimmel. Koordinationen mellan händerna och funktionerna hos de muskler som behövs för tal kan försämras ibland. När skadorna uppstått kan de inte längre botas.
4. Risken för hjärnskador är stor speciellt bland unga. Särskilt hos unga människor sjunker blodsockret vid kraftig berusning. När blodsockernivån blir alltför låg avstannar energiflödet till hjärnan. En hjärnskada uppstår.

Hur gör man för att undvika skador?

Om du dricker alkohol, drick dig inte så berusad att du slocknar eller råkar ut för olyckor. Om din vän slocknar, lämna honom aldrig åt sitt öde. Med riktig behandling kan hjärnskador förebyggas. Att sluta dricka är den bästa garantin för att själsförmögenheterna ska återgå till det normala och bli bestående.

Antti Holopainen

överläkare

Järvenpää socialsjukhus

link

Källa till webbadress: <https://paihdelinkki.fi/sv/databank/informationssnuttar/alkohol/alkoholen-och-hjarnan>